

AFGØRELSE

15.december 2025

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

Kontakt til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed sker via:

Sekretariatet for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed
nvu@ufm.dk

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 7231 7800
www.ufm.dk
CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandlernummer
NVU 2025-07

Ref.-nr.
1109921

Ved mail af 23. juli 2025 til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed (nævnet) over-
sendte

forskningsinstitutionen (forskningsinstitutionen)

en anmeldelse indgivet af

anmelder (anmelder)

vedrørende

anmeldte (anmeldte)

med påstand om, at anmeldte har handlet videnskabeligt uredeligt.

Anmelder gør gældende, at anmeldte i forbindelse med indlevering af sit produkt

produktet (produktet)

bevidst har indsat (*tekst udeladt*) forfalsket (*tekst udeladt*) i en medforfattererklæ-
ring angående artiklen

artiklen (artiklen)

som er en del af produktet.

Anmeldte bestrider, at der foreligger videnskabelig uredelighed.

Før anmeldelsen havde anmeldte som led i sit ph.d.-studium indleveret produktet
ved forskningsinstitutionen med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden.

Nævnets resultat

Nævnet har behandlet sagen på flere møder, senest den 10. december 2025. Næv-
net har denne dato truffet afgørelse om, at anmeldte ikke har handlet videnskabeligt
uredeligt.

Afgørelsen er truffet enstemmigt af landsdommer Mikael Friis Rasmussen (formand), professor, ph.d. Janne Rothmar Herrmann, professor, ph.d. Jesper Ryberg, professor, ph.d. Knud Jørgen Jensen, professor, ph.d. Hanne Lakkenborg Kristensen, professor, ph.d. Charlotte Kroløkke, professor, ph.d. Michael Robdrup Rasmussen, professor, dr.med. Mogens Holst Nissen og professor, ph.d. Helle Prætorius Øhrwald.

Nævnets afgørelse er begrundet nedenfor.

Anmeldelsen om videnskabelig uredelighed

Anmelders bemærkninger

Anmelder har til støtte for anmeldelsen anført, at med-førsteforfatter til den omhandlede artikel, som er en del af anmeldtes afhandling, har oplyst, at anmeldte har forfalsket (*tekst udeladt*) i (*tekst udeladt*) medforfattererklæring. Anmeldte kontaktede med-førsteforfatteren med anmodning om at (*tekst udeladt*) en medforfattererklæring vedrørende artiklen, som de begge står som delte førsteforfattere på. Af erklæringen fremgik, at anmeldte "*has done most of the work (67-90%)*". Efter med-førsteforfatters opfattelse er dette udsagn imidlertid en stærk nedtoning af med-førsteforfatters bidrag til artiklen. Artiklen blev til som en del af med-førsteforfatters ph.d.-projekt, hvor anmeldte som (*tekst udeladt*) assisterede med eksperimenter og efterfølgende bidrog til færdiggørelse af data. Med-førsteforfatter havde behov for at gennemgå materialet og nåede ikke at (*tekst udeladt*), inden anmeldte afleverede en erklæring med en forfalsket (*tekst udeladt*). Med-førsteforfatter angiver, at anmeldte på de fleste punkter "*has contributed considerably (34-66%)*", svarende til kategori C og ikke B.

Anmeldtes bemærkninger

Anmeldte har anført navnlig, at ph.d.-skolen kontaktede anmeldte for at få (*tekst udeladt*) fra i alt fire medforfattere fordelt på tre artikler. Kun én førsteforfatter svarede herefter ikke på anmeldtes henvendelser om (*tekst udeladt*). På denne baggrund indsatte anmeldte (*tekst udeladt*) på medforfattererklæringen, idet anmeldte (*tekst udeladt*) fra medforfattererklæringen i med-førsteforfatters egen ph.d.-afhandling. Isoleret set er det naturligvis forkert at (*tekst udeladt*) for andre personer uden disses vidende, men i det foreliggende tilfælde har det ikke relation til selve den videnskab, anmeldte har udført og præsenteret. Der er sket retmæssig kreditering af med-førsteforfatter, da vedkommendes bidrag til artiklen er i det hele anerkendt på den allerede publicerede artikel. At anmeldte indsatte (*tekst udeladt*) i medforfattererklæringen – hvilket anmeldte hverken har gjort tidligere eller efterfølgende – skyldtes udelukkende, at anmeldte ikke kunne få fat på med-førsteforfatter. Således havde anmeldte flere gange og ad forskellige kanaler forsøgt at opnå kontakt til anmelder med henblik på at (*tekst udeladt*) på den blanket, som skulle ledsage indleveringen af ph.d.-afhandlingen, men anmeldte fik ikke svar på nogen af sine henvendelser. Det var anmeldtes bestemte overbevisning, at med-førsteforfatter kunne stå inde for medforfattererklæringen, idet forfatterskabet således allerede var anerkendt i forbindelse med publiceringen af artiklen. Anmeldte handlede ikke med onde

intentioner og ville ikke tage kredit fra med-førsteforfatter. Det var blot et spørgsmål om, at anmeldte ikke kunne indlevere sin afhandling uden (*tekst udeladt*), og anmeldte havde som anført ikke modtaget svar på sine henvendelser til medforfatteren.

Det første udkast til artiklen indgik i med-førsteforfatterens ph.d.-afhandling. Anmelder deltog i arbejdet som (*tekst udeladt*) i [...] og fortsatte derefter på projektet – først som (*tekst udeladt*) og senere i det første år af sit eget ph.d.-forløb i [...]. Med-førsteforfatteren forsvarede sin ph.d. i [...] og var herefter ikke længere ansat i afdelingen. Artiklen blev udgivet i [...]. Begge forfatteres bidrag svarer til kategori B. For ph.d.-studerende kan det være vanskeligt at vurdere, hvordan medforfattererklæringer skal udfyldes, og ph.d.-skolen mangler tydelige retningslinjer på området.

Retsgrundlag

Sagen er behandlet efter lov om videnskabelig uredelighed m.v. (loven).

Nævnets kompetence fremgår af lovens § 4, stk. 1:

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed behandler sager om videnskabelig uredelighed i videnskabelige produkter.

Definitionen af et videnskabeligt produkt fremgår af lovens § 3, stk. 1, nr. 6:

Et produkt frembragt ved anvendelse af videnskabelige metoder som led i forskning, herunder ansøgninger om forskningsmidler.

Det fremgår af bemærkningerne til lovens § 3, stk. 1, nr. 6, jf. lovforslag nr. L 117 af 25. januar 2017 (bemærkningerne) vedrørende vurderingen af, om der er tale om et videnskabeligt produkt, at

Den foreslåede definition lægger sig op ad UVVU's praksis på området, hvorefter et videnskabeligt produkt er karakteriseret ved at være frembragt som led i forskning ved anvendelse af videnskabelige metoder i modsætning til f.eks. mere populærvidenskabelige udgivelser, hvor der ikke på tilsvarende vis anvendes en videnskabelig tilgang. Vurderingen af, om et produkt kan anses for et videnskabeligt produkt, beror på en indholdsmæssig vurdering af produktets forskningsmæssige karakter, hvorved videnskabelige artikler, ph.d.-afhandlinger og lignende er det helt klare kerneområde for begrebet. Et element i vurderingen af, om der er tale om et videnskabeligt produkt i lovens forstand, vil derfor ofte være, om det pågældende produkt er indgivet eller tiltænkt indgivet til fagfællebedømmelse.

Videnskabelig uredelighed er defineret i lovens § 3, stk. 1, nr. 1:

Fabrikering, forfalskning og plagiering, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskning.

Af de almindelige bemærkninger til loven, afsnit 3.4.3.1, fremgår:

Definitionen af ovennævnte tre begreber foreslås efter amerikansk forbillede indsat i stedet for den tidligere eksempelopregning i UVVU-bekendtgørelsen, som udgår. Begrebernes udfoldelse i lovteksten forventes at bidrage til en forståelse af, hvad der omfattes af videnskabelig uredelighed. Det må samtidig erkendes, at man, bl.a. pga. forskningens dynamiske karakter og varierende praksisser på tværs af forskningsområder, ikke på forhånd præcist kan opliste alle forhold og adfærd, som kan udgøre videnskabelig uredelighed i et konkret tilfælde.

Forfalskning omfatter efter lovens § 3, stk. 1, nr. 3:

Manipulation af forskningsmateriale, udstyr eller processer samt ændring eller udeladelse af data eller resultater, hvorved forskning fremstår misvisende.

Følgende fremgår af bemærkningerne til lovens § 3, stk. 1, nr. 3, om forfalskning:

Definitionen af forfalskning forventes bl.a. at omfatte tilfælde, hvor en tilpasning, ændring eller udeladelse af data i bred forstand eksempelvis kan medføre, at den præsenterede forskning afviger fra det egentlige forskningsgrundlag. Kravet om, at manipulationen, ændringen eller udeladelsen skal medføre, at forskningen fremstår misvisende, skal forstås i relation til præsentationen af hele forskningen. Det er således ikke hensigten med bestemmelsen at stille krav om, at det specifikt er forskningens resultater, der skal være misvisende, men derimod skal præsentationen af eksempelvis data, metoder, fortolkning eller resultater i forskningen være misvisende, før der er tale om forfalskning efter lovforslaget.

Efter lovens § 3, stk. 1, nr. 5, forstås ved tvivlsom forskningspraksis følgende:

Brud på alment anerkendte standarder for ansvarlig forskningspraksis, herunder standarderne i den danske kodeks for integritet i forskning og andre gældende institutionelle, nationale og internationale praksisser og retningslinjer for integritet i forskning.

Nævnets mulighed for at oversende sager indeholdende forhold om mulig tvivlsom forskningspraksis fremgår af lovens § 17:

I tilfælde, hvor Nævnet for Videnskabelig Uredelighed vurderer, at en sag kan indeholde forhold om tvivlsom forskningspraksis, som af nævnet vurderes til ikke at være videnskabelig uredelighed, kan nævnet oversende sådanne forhold til den relevante forskningsinstitution til videre behandling.

Nævnets vurdering af sagen

Produktet og nævnets kompetence

Nævnet finder, at medforfattererklæringen må anses som en del af et samlet videnskabeligt produkt bestående af ph.d.-afhandlingen, artikler og medforfattererklæringer, som er indleveret til bedømmelse ved forskningsinstitutionen.

Nævnet har herved lagt vægt på navnlig, at medforfattererklæringen er en del af en artikel, som er en del af den samlede afhandling, og at det klare kerneområde for begrebet "videnskabeligt produkt" er videnskabelige artikler, ph.d.-afhandlinger og lignende.

Herefter og på grundlag af en indholdsmæssig vurdering af produktets forskningsmæssige karakter finder nævnet, at der er tale om et videnskabeligt produkt efter lovens § 3, stk. 1, nr. 6. Nævnet er derfor kompetent til at behandle sagen, jf. lovens § 4, stk. 1.

Nævnets vurdering

Anmeldte har erkendt, at anmeldte har indsat (*tekst udeladt*) på medforfattererklæringen ved at (*tekst udeladt*). Da med-førsteforfatter ikke havde givet samtykke til denne handling, finder nævnet, at der er sket en manipulation i relation til forskningsmateriale, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 3, om forfalskning.

Nævnet finder imidlertid, at den nævnte forfalskning ikke kan anses at være begået forsætligt eller groft uagtsomt. Nævnet har herved lagt vægt på, at anmeldte ikke havde viden om eller grund til at tro, at anmeldte og med-førsteforfatter har forskellige opfattelser med hensyn til omfanget af deres respektive bidrag til artiklen. Nævnet lægger i den forbindelse til grund, at anmeldte i forbindelse med indlevering af sin ph.d.-afhandling gjorde en række forsøg på at komme i kontakt med anmelder, som var medforfatter til artiklen, der indgik i afhandlingen. Anmeldte havde i første omgang afleveret afhandlingen med (*tekst udeladt*) medforfattererklæring (*tekst udeladt*), da anmeldte ikke var klar over, at (*tekst udeladt*) var en forudsætning, for at institutionen ville modtage afhandlingen til bedømmelse. Der er ikke tvivl om, at de begge er medforfattere, idet forfatterskabet var vedkendt i forbindelse med publiceringen af artiklen. Først efterfølgende har det vist sig, at der er en uenighed mellem anmeldte og med-førsteforfatter om, hvor meget de hver især har bidraget til artiklen. Dette oplyste med-førsteforfatter dog ikke til anmeldte i forbindelse med anmeldtes række af henvendelser til med-førsteforfatter, idet med-førsteforfatter ikke vendte tilbage på nogen af henvendelserne.

Da anmeldte på den anførte baggrund ikke har haft den fornødne tilregnelser – forsæt eller grov uagtsomhed – i forbindelse med forfalskningen, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 1, foreligger der ikke videnskabelig uredelighed.

Nævnet finder, at den af anmeldte foretagne manipulation i relation til forskningsmateriale rejser spørgsmål om tvivlsom forskningspraksis, hvorfor sagen oversendes til forskningsinstitutionen til videre behandling, jf. lovens § 17.

Klagevejledning

Denne afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. lovens § 18.

Mikael Friis Rasmussen
Formand for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

Kopi af afgørelsen er sendt til forskningsinstitutionen